

VIERING VAN DE ZONDAG IN DE MARANATHAKERK

zondag 8 september 2019

13^e zondag na Pinksteren – zomertijd

'Kirchentagviering'

Voorganger: ds. Martine Nijveld

Van harte welkom in deze dienst,
een dienst die het kopje draagt 'Kirchentagdienst'.
Samen met een groepje gemeenteleden reisden we in juni
naar de Duitse Protestantse Kirchentag,
deze keer in Dortmund onder het motto "Was für ein Vertrauen":
Wat een vertrouwen!
Het was goed en inspirerend om daarbij te zijn.
Inspiratie moet je delen, zeggen ze...
Daarom leest u in de wijkkrant impressies
van een aantal deelnemers.
En ook in deze dienst
willen we iets doorgeven van wat wij beleefd en ervaren hebben.
En dan kan dan ook echt maar IETS zijn,
want er was zoveel!
Voor ons was het de tweede keer dat we naar een Kirchentag afreisden,
maar voor de Duitse Protestantse kerk
was het al de 37^e Kirchentag.
Vijf dagen lang
een stad vol
met allerlei kerkelijke, politieke, maatschappelijke thema's,
veel rond groen en milieu dit keer,
en in allerlei vormen,
workshop, lezing, concert, podiumdiscussie, bibliodrama, film, theater,
kinderprogramma's, jongerenprogramma's –
en natuurlijk met een grote diversiteit aan vieringen.
Kirchentag is zeker ook veel zingen,
gewoon op straat, in een kerk,
in de U-bahn
en in het stadion.
Een paar van die liederen zingen we vandaag ook.
Met een net weer even andere manier van zingen (maar dat kunt u hebben,
dat vertrouwen hebben we).
En één van de deelnemers probeert u iets te laten
ervaren van een Bibelarbeit, een bijbelstudie, vaak met allerlei creativiteit,
waarmee we elke nieuwe dag begonnen.
We hopen dat deze *mini-kirchentag in de Maranathakerk*
cirkelend rond het thema Vertrouwen
u inspireren zal.

Overweging bij psalm 23:

Lieve mensen, gemeente van Christus,
als deelnemer aan de Kirchentag kreeg je o.a.
een grote plattegrond van Dortmund.
Met daarop alle plekken waar iets te doen is,
veel kerken, maar ook parken, scholen, concertgebouwen, pleinen.
En als ik terugdenk aan de plekken waar ik geweest ben,
dan waren dat, om het maar eens te zeggen in de taal van psalm 23,
evenzovele grazige weiden, wateren van rust, tafels van hoop.
Plekken waar ik nieuwe energie opdeed, inspiratie, waar je aan het denken
gezet wordt, waar je oplaadt.

Er was een overvloed aan dit soort plekken,
zoals ook de psalm een overvloed suggereert, door in meervouden te spreken:
grazige weiden, wateren van rust, stok en staf, goedheid en gunst, betrouwbare sporen,
meervoudige genade.

Die psalm 23 was de Kirchentagspsalm dit keer.
Dat betekent dat 'ie elke dag meermalen gelezen werd,
bij ochtend-, middag- en avondgebed,
en ook, wat ik heel mooi en ontroerend vond, aan het einde van de dag
bij de nachtzegen. Daar stond je, met zoveel anderen op een plein, het werd donker,
iedereen een lichtje in de hand, en dan die woorden:
'Al ga ik door een dal vol schaduw van dood, kwaad zal ik niet vrezen, want U bent bij mij'.

Gij bij mij,
die woorden staan echt middenin de psalm:
26 woorden ervoor, 26 woorden erna, waarbij het mooi is om te weten
dat 26 het getal van de godsnaam is, de waarde van de letters van die naam bij elkaar opgeteld.
En tussen die 26 woorden aan het begin en die 26 aan het eind wordt
de godsnaam gespeld, uitgelegd in die woordjes 'Gij bij mij',
zo wil de Eeuwige heten, zo wil de Eeuwige gekend zijn.
Zo paste die psalm meer dan goed bij het thema 'Was für ein Vertrauen',
wat een vertrouwen, het vertrouwen spat er van af,
ik las ergens dat iemand het lyrische theologie noemde,
de psalm stroomt over van vertrouwen.

Psalmen zijn maar al te vaak ook tegendraadse liederen,
en dat geldt zeker ook voor die 23^e psalm.
Want tegendraads is het om *daar en toen en hier en nu* te zingen
van weiden vol groen, van wateren van rust, van tafels van gastvrijheid,
waar bosbranden woeden, de bahama's meer dan chaos zijn, waar vluchtelingen
niet welkom zijn, waar politiek leiders hun land verkwanselen.
Wat je zingt in die psalm staat haaks op alle werkelijkheid.
En dus zou je ook kunnen zeggen:
wát een vertrouwen! Wat een vertrouwen om het dan tóch te zingen!
Vertrouwenwekkend als er mensen zijn, die leven met zo'n lied - tegen alles in!

Psalm 23 speelt met het beeld van de herder.
In de tijd van Jezus, schoot mij te binnen bij de voorbereiding van deze overweging,
werden herders gezien als laag volk, als mensen in de marge.
Wat een opsteker moet het dan geweest zijn,
dat er een lied is,
waarin Gód herder genoemd wordt,
een god-niet-ver-weg-ergens-hoog-daarboven,
maar onder ons, meer nog: één van ons, ons leven delend, als wij.

Dat doet me denken aan een workshop die ik volgde tijdens de Kirchentag,
met de titel 'Gott fährt Rollstuhl, Mose stottert', God rijdt in een rolstoel, Mozes stottert.
Dat Mozes stottert, wist ik. Waarbij met gevoel voor humor en genade, samenkomend in het jiddische woordje gein, verteld
wordt dat juist hij de langste redevoering in de Tora houdt.
Maar God, die in een rolstoel rijdt, dat was nieuw voor me, en maakte me nieuwsgierig.
Het is een te lang verhaal, ik doe een poging tot korthed:
de hoogleraar die deze workshop gaf,
zat zelf in een rolstoel,
en hield zich bezig met jodendom en handicap.
Háár handicap gaf ze aan, was bij haar gaan horen, zo was ze mens, zo leerde ze, zo ben ik,
zo ontdekte ze het leven, was er vreugde en verdriet,
zo groeide ze in menszijn en haar rolstoel had haar ook vrijheid gebracht.

Het blijft schokkend, dat in alledaagse beelden en zo vaak ook in bijbelse verhalen de gezonde mens de norm is, het ideaal: mooi, slank, sterk, fit, fruitig, horend, ziend, lopend.

En ze wees ons op Ezechiël 1, een visioen, hemels, grote wielen komen er voorbij, ik ga wat kort door de bocht, dat besef ik, maar het bracht haar op het beeld van God in een rolstoel, en daar dacht ze op door, God rijdt rolstoel: een god dichtbij de grond, als wij, één van ons, die ook nog eens weet wat misverstaan is, die over het hoofd gezien wordt, maar al te vaak niet aangesproken, die de drempels voelt, die de verwachting belichaamt dat de kerk, de samenleving nadenkt over haar drempels, en probeert ze weg te nemen, zodat we een plek kunnen zijn waar iedereen kan komen, waar iedereen mag zijn.

En de hemel zou wat haar betreft geen plek hoeven zijn waar we altijd dansen en springen, zingen en musiceren, maar veeleer een plek die rolstoelvriendelijk is en waar god gebarentaal spreekt, een andere wijze van samenleven, van zien naar elkaar, omgaan met elkaar – en zoals in de hemel, zo heel graag ook nu al op de aarde.

Ik zag het voor me.
Een visioen dat ons vertrouwen waard is.
Amen.

Lied 23c, vers 1 t/m 5